

prima instanță: V. Ciuntu
instanța de apel: D. Manole, N. Traciuc, E. Fistican

dosarul nr. 3ra-422/15

ÎNCHEIERE

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Societatea Comercială „Lucoris-E” Societatea cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Lucoris-E” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Criuleni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni, casată hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 04 septembrie 2014 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La 28 mai 2014 SC „Lucoris – E” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Criuleni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a indicat că în perioada 18 februarie 2014 - 19 februarie 2014, inspectorul principal a direcției control fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Criuleni - Ala Motricală, a întreprins multiple controale și verificări, în urma căruia la data de 19 februarie 2014, a fost întocmit actul de control nr. 3-524880, potrivit căruia se invocă: ținerea neconformă a evidenței contabile; lipsa MCC la efectuarea decontărilor în numerar la comercializarea producției agricole de la sediul subdiviziunii „ferma de vite” din s. Onitcani; nereflectarea în evidența contabilă a întreprinderii a sumei totale a salariului cu valoarea de 36000 lei și achitarea în numerar și în producția livrată; neeliberarea facturii fiscale la livrarea producției în contul salariului (3 cazuri); diminuarea primelor de asigurare medicale, contribuțiilor individuale de asigurări sociale, contribuțiilor de asigurări sociale datorate și impozitului pe venit din salariu, constatări care nu au fost dovedite cu careva probe confirmative în acest sens.

Susține că controlul nominalizat a fost efectuat prin metode și surse indirecte în baza informațiilor și a datelor de care organul fiscal dispunea la momentul controlului și anume: explicațiile din 09 ianuarie 2014, depuse de către cetățenii Ursul Gavril Dumitru, Darii Sandu Viorel, Iacub Ion Vasile și Stratu Gheorghe, potrivit cărora dînșii au activat la întreprinderea reclamantă și nu le-au fost achitate plățile salariale în sumă de a câte 9 000 lei fiecărui, respectiv, inspectorul a constatat că, în bugetul de stat nu s-au vărsat impozitele și contribuțiile necesare.

Invocă reclamantul că la data de 05 martie 2014, i-a expediat Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Criuleni o contestație, solicitînd anularea actului de control nr. 3-524880 din 19 februarie 2014.

Totodată, a mai indicat reclamantul că la data de 21 martie 2014, de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni a fost adoptată decizia nr. 249 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale, stabilit în actul de control fiscal nr. 3-524880 din 19 februarie 2014. În opinia reclamantului, în partea de constatare a deciziei nominalizate, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni, în mod eronat a stabilit următoarele încălcări ale legislației fiscale:

- încălcarea obligațiilor contribuabilului, prevăzute de art.art. 190 alin.alin. (1) și (2) Cod fiscal, art.art. 13 alin. (2), 17, 19 alin.alin. (1) și (2), 23, 24, 43 și 45 din Legea contabilității nr. 13 din 24.04.2007, fiind stabilită lipsa parțială a evidenței contabile a întreprinderii, prin întocmirea neconformă a acesteia;
- încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) Cod fiscal, pct. 4 al Regulamentului cu privire la aplicarea MCC pentru efectuarea decontărilor în numerar, anexa nr. 5 la Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 28.04.1998, prin efectuarea decontărilor în numerar în lipsa mașinii de casă și control la sediul subdiviziunii „ferma de vite”, din s. Onișcani, realizînd la populație porcine;
- salariații ce au activat la întreprindere nu au fost angajați legal prin încheierea contractului individual de muncă, pentru care nu s-a reflectat în evidența contabilă plățile salariale calculate;
- încălcarea obligațiilor contribuabilului prevăzute în art. 117 Cod fiscal, prin neeliberarea facturilor fiscale în trei cazuri;
- încălcarea prevederilor art.art. 88 și 92 Cod fiscal, prin diminuarea în perioada iunie - august 2013, a impozitului pe venit din salariu în sumă de 2281 lei, prin nerefectarea în evidența contabilă a întreprinderii a salariului calculat și achitat pentru salariații indicați în tabelul nr. 1 din actul de control din 19.02.2014 și neinclusiunea salariului calculat și achitat în dările de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acestea pentru anul 2013; Majorarea de întîrziere calculată a constituit suma de 127 lei;

- încălcarea prevederilor art. 26 din Legea nr. 1593 din 26.12.2002 „Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, art. 4 din Legea fondurilor asigurătorii obligatorii de asistență medicală pe anul 2013, prin diminuarea în perioada iunie - august 2013 a primelor de asigurare medical cu 2520 lei, nereflectînd în evidența contabilă a întreprinderii salariul calculate și achitat pentru salariații indicați în tabelul nr. 1 din actul de control din 19.02.2014 și neinclusiunea sumei salariului îndreptat spre achitare în raportul privind calcularea primelor de asigurare medical obligatorie. Majorarea de întârziere calculată a constituit suma de 471 lei;
- încălcarea prevederilor art.art. 7 alin. (1) și 10 alin. (2) din Legea nr. 270 din 23.12.2013, privind bugetului asigurărilor sociale de stat, prin diminuarea în perioada iunie-august 2013 a contribuțiilor individuale de asigurări sociale în sumă de 2160 lei. Majorarea de întârziere calculată a constituit suma de 404 lei; contribuțiilor individuale de asigurări sociale datorate de angajator în sumă de 8280 lei. Majorarea de întârziere calculată a constituit suma de 1548 lei, nereflectînd astfel în evidența contabilă a întreprinderii salariul calculat pentru salariații indicați în tabelul nr. 1 din actul de control din 19.02.2014 și neinclusiunea salariului calculat în calculul privind calcularea contribuțiilor de asigurare socială.

La fel, a mai indicat că, prin decizia sus-indicată, contestația sa din 05 martie 2014 a fost respinsă integral.

Menționează reclamantul că la 18 aprilie 2014, a depus o altă contestație împotriva deciziei IFS pe raionul Criuleni nr. 249 din 21 martie 2014, solicitînd anularea acesteia.

Specifică că prin decizia IFS pe raionul Criuleni nr. 377 din 15 mai 2014, contestația sa a fost respinsă integral.

Consideră reclamantul că IFS pe raionul Criuleni eronat a interpretat prevederile Codului Fiscal și a emis o decizie ilegală și neîntemeiată. Solicită reclamantul anularea deciziei IFS pe raionul Criuleni nr. 249 din 21 martie 2013, anularea deciziei IFS pe raionul Criuleni nr. 377 din 15.05.2014, anularea actului de control nr. 3-524880 din 19.02.2014, ce a stat la baza emiterii actelor administrative contestate, precum și restituirea din contul IFS pe raionul Criuleni a sumelor încasate din contul SC „Lucoris – E” SRL în mărime de 63993 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 04 septembrie 2014, acțiunea a fost admisă integral. Au fost anulate actul de control nr. 3-524880 din 19 februarie 2014, întocmit de către inspectorul principal al Direcției Control Fiscal al Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Criuleni la SCă „Lucoris – E” SRL , precum și deciziile nr. 249 din 21 martie 2014 și nr. 377 din 15 mai 2014, emise de către șeful IFS pe

raionul Criuleni, privind sancționarea SC „Lucoris – E” SRL. A fost obligat IFS pe raionul Criuleni să restituie SC „Lucoris – E” SRL suma de 63 993 lei.

Prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii integral a acesteia, invocând că IFS pe raionul Criuleni a efectuat controlul fiscal cu derogare de la normele legislației în vigoare. IFS pe raionul Criuleni nu a depus probe pertinente și concludente pentru a dovedi incontestabil temeinicia adoptării actului administrativ contestat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, IFS pe raionul Criuleni a depus apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2014 au fost admise apelul declarat de IFS pe raionul Criuleni, casată hotărârea Judecătoriei Criuleni din 04 septembrie 2014 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel a constatat că la data de 09.01.2014, la IFS pe raionul Criuleni, au depus explicații cetățenii Ursii Gavril și Iacub Ion, potrivit cărora, în perioada 01.06.2013-22.08.2013, au activat în cadrul SC „Lucoris – E” SRL la încărcatul baloților de paie din câmp, nefiindu-le calculate plățile (câte 9000 lei pentru fiecare). Iacub Ion a confirmat faptul că, a primit salariu în bani în sumă de 6000 lei și 2 porci în sumă de 1400 lei, astfel, datoria întreprinderii față de el constituia suma de 1400 lei. Ursu Gavril Dumitru a confirmat că a primit salariu în bani în sumă de 6000 lei și un purcel în sumă de 1000 lei, astfel, datoria întreprinderii față de el constituia suma de 2000 lei. Conform explicațiilor, cetățenii Ursu Gavril și Iacub Ion, nu au aplicat semnăturile pe lista de plată sau alte documente contabile .

La fel, s-a constatat că la data de 09.01.2014, la IFS pe raionul Criuleni, a depus explicații și Darii Sandu, care a confirmat faptul că, în perioada iunie-august 2013, împreună cu Iacub Ion, Stratu Gheorghe și Ursu Gavril au activat în cadrul SC „Lucoris – E” SRL, la încărcarea baloților de paie din câmp. Darii Sandu a explicat că pentru lucrul efectuat urma să li se achite salariu în mărime de 9000 lei. Dînsul a confirmat că, a primit salariu în bani în sumă de 3000 lei și 4 porci vii în valoare totală de 4000 lei, astfel, datoria întreprinderii față de el constituia suma de 2000 lei

Conform proceselor - verbale cu privire la contravenție nr. 4099922559108539 și 5566337253859571, întocmite de către colaboratorii Serviciului Investigarea Fraudelor Economice a Inspectoratului de Poliție Criuleni, la sediul subdiviziunii „Ferma de vite” din s. Onițcani, ce-i aparține SC „Lucoris – E” SRL, a fost stabilită activitatea a două persoane: Stratu Gheorghe și Darii Sandu, care activau fără a fi angajați în câmpul muncii și fără a dispune de contracte de muncă.

Potrivit procesului - verbal cu privire la contravenție nr. 00112/46 din 14.08.2013 întocmit de către Inspectoratul Teritorial de Muncă Chișinău, angajatorul contrar prevederilor art. 58 alin. (1) Codul muncii, care reglementează expres că contractul

individual de muncă se încheie în formă scrisă, nu a perfectat salariilor Stratu Gheorghe și Darii Sandu contract individual de muncă în formă scrisă, utilizând munca nedeclarată.

Conform art. 8 alin. (2) lit. c) Cod Fiscal, contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație.

Dispoziția art. 13 alin. (1) lit. a), (2), lit. f) Legea contabilității, prevede expres că, răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine conducerii (organului executiv) - în entitatea cu răspundere limitată, iar persoanele specificate la alin. (1) sînt obligate să asigure documentarea faptelor economice ale entității și reflectarea acestora în contabilitate.

În temeiul art. 18 lit. c) din aceeași lege, ciclul contabil al entității cuprinde reflectarea informațiilor în conturile contabile.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a concluzionează că IFS pe raionul Criuleni corect a încasat din contul SC „Lucoris – E” SRL în beneficiul statului impozitele, taxele, contribuțiile de asigurări sociale, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, precum și întemeiat i-a aplicat sancțiune și amendă pentru ținerea neconformă a evidenței contabile, lipsa MCC la efectuarea decontărilor în numerar la comercializarea producției agricole de la sediul subdiviziunii „ferma de vite” din s. Onițcani, nereflectarea în evidența contabilă a întreprinderii a sumei totale a salariului cu valoarea de 36000 lei și achitarea în numerar și în producția livrată, neeliberarea facturii fiscale la livrarea producției în contul salariului (3 cazuri) precum și pentru diminuarea primelor de asigurare medicale, contribuțiilor individuale de asigurări sociale, contribuțiilor de asigurări sociale datorate și impozitului pe venit din salariu.

Or, contrar prevederilor p. 1,8,10 din Hotărîrea cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 474 din 28 aprilie 1998, la sediul subdiviziunii „Ferma de vite” din s. Onițcani, ce-i aparține SC „Lucoris – E” SRL, au fost efectuate decontări în numerar în lipsa mașinii de casă și control.

Prin actul de control din 19.02.2014, au fost constatate divergențe între stocul de animale reflectat în evidența contabilă a întreprinderii la situația din luna decembrie 2013 și stocul de animale stabilit la momentul controlului la fața locului la data de 20.12.2013.

La fel, instanța de apel a reținut și faptul că, SC „Lucoris – E” SRL, contrar prevederilor art. 117 Cod fiscal, care prevăd expres că, subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză, nu a eliberat facturi fiscale în trei cazuri la livrarea porcinelor în contul plății pentru salariu lui Iacub Ion Vasile, Ursul Gavriil Dumitru și Darii Sandu Viorel, ceea ce se confirmă

inclusiv, prin declarațiile lui Iacob Ion Vasile, Ursul Gavriil Dumitru și Darii Sandu Viorel.

Prin recursul depus la 02 februarie 2015 SC „Lucoris – E” SRL a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În recurs recurentul a invocat neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, aprecierea arbitrară a probelor.

Invocă că toate sancțiunile și încălcările fiscale , cum ar fi plata salariilor, neeliberarea facturilor fiscale pentru animale în contul plăților salariale, evidența contabilă , ș. a. se bazează doar pe declarațiile lui Iacob Ion, Ursu Gavriil și Darii Sandu în lipsa cărorva probe concludente. Declarațiile persoanelor respective sunt doar înscrisuri anexate la dosar, dar însuși persoanele nu au fost în instanță pentru a da depoziții, astfel ca dînșii să aibă calitatea de martori. Instanța nu a luat în considerație și nu a dat apreciere depozițiilor lui Iacob Ion, care avînd calitatea de martor, a fost în primă instanță pentru a da mărturie. Potrivit depozițiilor acestuia, este evidentă și dubioasă intenția lui și ale celorlalți posesori ale declarațiilor, în vederea depunerii plîngerilor împotriva SC „Lucoris-E” SRL la IFFS Criuleni.

Invocă că instanța nu ar putea stabili legalitatea sancțiunilor aplicate de către intimat pentru eschivarea sa de la plata contribuțiilor salariale față de stat, calculate din salariile totale în sumă de 36 000 lei, această sumă nefiind argumentată cu careva probe, decît din declarațiile persoanelor amintite mai sus, iar procesele-verbale menționate, greșit au fost reținute ca probe de către instanță, deoarece ele nu dovedesc sumele salariale de 36 000 lei.

În opinia recurentului, o altă apreciere greșită a instanței de apel, este că aceasta a stabilit încălcarea întreprinderii în aplicarea aparatului de casă și din acest motiv corect a fost sancționat de către pîrît, necătfînd la faptul că această încălcare lipsește în actul administrativ de sancționare. În actul de control era imputată încălcarea dată, dar în urma prezentării dezacordului SC”Lucoris-E” SRL față de IFS Criuleni, acesta din urmă a adoptat decizia de sancționare fără a invoca încălcarea utilizării aparatului de casă, respectiv această încălcare nu a fost imputată și nu a fost pretinsă de către pîrît, iar instanța a stabilit-o ca fiind admisă, depășind limitele cerințelor apelantului.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea Comercială „Lucoris-E” Societatea cu Răspundere Limitată nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Societatea Comercială „Lucoris-E” Societatea cu Răspundere Limitată ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Societatea Comercială „Lucoris-E” Societatea cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru